SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

VOL. XCV. No. 127. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 7, 1988 CENTS ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛИПНЯ 1988 Ч. 127. РІК. XCV.

ВІДБУЛАСЯ XXII ПЛЕНАРНА СЕСІЯ СКВУ

Торонто (СКВУ). — 7-го травня 1988 року тут у приміщенні Інституту св. Володимира відбулася XXII Пленарна сесія Секретаріяту СКВУ. Напередодні сесії Секретаріяту, в п'ятницю, 6-го травня ц.р., відбулося засідання Президії.

Пленарну Сесію розпочав молитвою Митрополит Максим Германюк. Звіти президента і членів президії висвітлили багатогранну працю СКВУ в минулому році. Голова Контрольної комісії І. Винник, підсумовуючи діяльність СКВУ, запропонував схвалити працю президента і членів Президії з признанням та подякою, що присутні прийняли гучними оплесками.

На внесок Д. Ціпівника, голови Президії КУК, присутні продискутували справу суду над Іваном Дем'янюком. Ствердили, що XXII Пленарна сесія Секретаріяту глибоко стурбована наявним нехтуванням елементарних засад судової справедливости і доручили Президії Секретаріяту негайно покликати до життя окрему правну комісію для виготовлення рекомендацій щодо становища СКВУ в тій справі. Сесія закликає всі українські організації, установи і все українське громадянство в діяспорі продовжувати моральну й матеріяльну поміч родині І. Дем'янюка.

Велику увагу присвячено святкуванням 1000-ліття Християнства України. Звітували: М. Барабаш — генеральний секретар, В. Кирилюк — голова організаційної комісії і Я. Соколик — голова імпрезової комісії V Конгресу СКВУ. Окремий звіт про святкування в Аргентині подав Б. Коваль, голова Української Центральної Репрезентації в Аргентині.

Глибоке змістом слово з нагоди великого ювілею 1000-ліття Хрищення сказав Митрополит Максим Германюк. Його провідна думка — „Немає української культури без української мови, немає української церкви без української культури та немає українського народу без українських церков" — повинна стати нам дороговказом в нашій праці і в нашому щоденному житті. Отець Митрат П. Бублик поінформував про святкування 1000-ліття Українською Православною Церквою та в імені неприсутнього Митрополита Василія запевнив повну підтримку і співпрацю в святкуваннях під час V Конгресу. За працю конгресових комісій звітували: за організаційну — В. Кирилюк, програмову — Б. Шебунчак та І. Білинський, статутову — М. Квітковська.

Велику працю у підзвітньому часі провели ради і комісії СКВУ, про що звітували: СКВОР — Р. Драж-

(Закінчення на стор. 3)

ПАНЕЛЬ ПРО КАТОЛИКІВ В УКРАЇНІ

Дженкінтавн, Па. — З Менор Джуніор коледжу повідомляють, що Сестра Антонія Анна Ляшок, член редколегійного факультету буде одною з панелістів на телевізійної станції WWOR русло ч. 9 Ню Йорк, в неділю 10-го липня ц.р., о год. 7-ій ранку. Панель буде частиною програми цієї станції п. н. „Точка зору", а дискусія вестиметься на тему: „Стан католиків в Україні" Разом із Сестрою Антонією участь в цьому панелі братимуть о. Василь Заверуха зі Стемфорду і Ричард Новак з Бюра релігійної освіти у Равей, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКІ ПАЛОМНИКИ ДО РИМУ ПРОСЯТЬ АВСТРІЮ ПРО АЗИЛЬ

Філядельфія. — Президент ЗУАДК д-р Олександер Білик отримав у вівторок, 5-го липня ц.р., телефонічне повідомлення від представника ЗУАДК в Австрії, д-ра Сергія Накловича, що у понеділок, 4-го липня ц.р., 192 українців з Польщі, їдучи автобусами до Риму, щоб взяти участь у святкуваннях 1000-ліття Хрищення України звернулися до уряду Австрії з проханням про азиль.

Як повідомляє д-р С. Накловича, ці переважно молоді люди походять з різних місцевостей у Польщі.

Він твердить, що це тільки „перші ластівки" і таких випадків буде більше тому ЗУАДК мусить дати їм матеріяльну і моральну поміч, а відтак знайти для них спонзорів на виїзд до Америки.

Тепер у Відні перебувають також представники „Харітас" Америки, Лідія Савойка та Анастазія Біловус.

Одначе, щоб ЗУАДК міг дати фінансову допомогу тим, які прибувають із-за Залізної заслони у вільний світ, українська громада Америки мусить посилити свої пожертви, бо ЗУАДК не має жадних дотацій від Федерального чи стейтового урядів.

В ОТТАВІ ЗАПЛЯНОВАНО СВЯТКУВАННЯ 1000-ЛІТТЯ

Оттава (КУК). — Як уже повідомив Канадський Комітет Тисячоліття при Централі КУК, відзначення Тисячоліття Хрищення України проходитиме під благословенням і з участю голів Української Православної, Католицької та Баптистсько-Євангельської Церков Канади, як також під патронатом і з участю генерального губернатора Канади Жанн Сове.

Всеканадські святкування які відбудуться 6-го, 7-го і 8-го жовтня, будуть важливою репрезентативною акцією українців у столиці Канади, якою притягнуть увагу канадських співжителів, як також і зовнішнього світу, на приналежність українського народу до тисячолітньої християнської культури.

Загальна програма святкувань: четвер, 6-го жовтня — день офіційного відкриття святкувань Тисячоліття і вечір-зустріч представників українських крайових релігійно-національних організацій і культурно-наукових установ із парляментаристами в приміщенні канадського парляменту;

П'ятниця, 7-го жовтня: релігійно-науковий симпозіюм в Оттавському й Карлтонському університетах з участю визначних українських і неукраїнських науковців, а ввечорі — торжественний бенкет.

Субота, 8-го жовтня — ієрархи Українських Церков, при співслуженні запрошених церковних достойників і співучасті збірного хору, відправлять соборний Молебень Тисячоліття на парляментарній площі о год. 2-ій по полудні, а в год. 3:30 програма молодечих організацій.

О год. 7:30 вечора — концерт „Молитва Подяки" з участю найкращих мистецьких одиниць Канади у Нешенел артс центрі.

САТЕЛІТНІ КРАЇНИ ЦІКАВЛЯТЬСЯ ПОДІЯМИ В СССР

Москва. — Кореспондентка агентства Ассошіейтед Пресс Елісон Смайл інформує з Москви, що сателітні країни Східньої Европи цікавляться подіями в СССР — політикою гласности, перебудовою і відкритим суспільством, які були головною темою партійної конференції. Сам перебіг цього великого форуму, який останній раз відбувався в СССР в 1941 році, передавався державною телевізійною сіткою комуністичних країн і треба сказати, що ця передача викликала велике зацікавлення глядачів, які надіються, що демократизація совєтської тоталітарної системи і поправа економіки матимуть також вплив на поліпшення їхніх господарських систем.

Офіційні особи в сателітних країнах, крім Румунії, яка у принципі засуджує всякі експерименти в соціялістичній системі, з нетерпеливістю очікують на висліди горбачовських реформ застановляючись при тому, чи зможе він прихилити на свою сторону більшість партійних бюрократів. У Чехо-Словаччині, наприклад, до якої в 1968 році були введені війська Варшавського Пакту з наказу Москви, щоб зупинити там курс „реформаторів" і придушити так звану „празьку весну" Александра Дубчека, взагалі не знають на яку стати, бо чехо-словацькі політики того часу проповідували ці самі тези, які включив у свої реформи теперішній совєтський керівник, генеральний секретар ЦК КПСС Михаїл Горбачов. Його промову на партійній конференції не тільки слухали у сателітних країнах, але коментували її пізніше газети й інші засоби масової інформації.

В Будапешті комуністичні керівники кажуть, що їхні реформи, їхній взірець соціялістичного господарювання, вже давно отримав повну підтримку Москви. В Польщі тема партійної конференції і совєтська програма перебудови найбільше поширена у пресі і в розмовах серед населення. Польський католицький тижневик „Тиґоднік Повшехни" пише, що запропоновані М. Ґорбачовим політичні і економічні реформи мають тепер вигляди на прийняття і підтримку у народних масах. Це, очевидно, міцно вдаряє по консервативних колах не тільки в СССР, але також в Польщі, які бажають за всяку ціну затримати владу у своїх руках.

Найменше темою совєтської партійної конференції і взагалі програмою перебудови цікавляться Східня Німеччина і Румунія, а керівники цих двох країн покищо відмовляються від підтримки горбачовської програми. Мова тут однак тільки про саме керівництво, бо народні маси живо цікавляться всякими перемінами. Про них вони довідуються з радіопередач з Москви і з коментарів західніх радіостанцій, зокрема „Радіо Свобода" і „Вільна Европа". Наприклад, недавно молоді східньонімецькі студенти, демонструючи, скандували: „Ґорбачов, Ґорбачов!"

У понеділок, 4-го липня, були перший раз опубліковані деякі з постанов партійної конференції в Москві і резолюції, які майже повністю підтримують пропозиції М. Ґорбачова.

Документи партійної конференції мусять бути перемінені у закони і партійно-урядові директиви донизу, щоб зрушити з місця 70-річний застій. Але для цього М. Ґорбачов отримав мандат для введення перемін, до яких на Заході покищо ставляться більш як обережно.

ІСНУЄ МОЖЛИВІСТЬ ВИПЛАТИ ВІДШКОДУВАНЬ ДЛЯ РОДИН В ІРАНІ

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Регена застановляється над можливістю виплати компенсацій для родин пошкодованих після зістрілення американським військовим кораблем іранського пасажирського літака над Перською затокою в неділю, 3-го липня ц.р., — заявив представник Білого Дому, специяліст від близькосхідніх проблем.

Очевидно, виплата відшкодування наступить після докладного слідства групи специялістів, які на зарядження Уряду виїхали зараз таки у понеділок, 4-го липня на Близький Схід. Їхнім завданням є встановити чи дійсно трапилася помилка, а якщо так, кого б треба за цю помилку обвинувачувати. Існує підозріння, що ворожі ЗСА сили на Близькому Сході могли вманеврувати американський корабель „Вінсеннес", зглядно його залогу у цю аферу, бо на радарі корабля є дійсно зареєстрована присутність іранського бомбовика типу Ф-14, який зник із сітки радара у відповідній хвилині, а натомість радар зареєстрував присутність у недалекому віддаленні від корабля інший літак, взявши його помилково за перший об'єкт, який летів прямою лінією понад корабель, а навіть частинно почав знижуватись, роблячи вигляд, що він збирається атакувати цей чи інші кораблі присутні в той час у Перській затоці.

Ці й інші справи повинні вияснити послані у зону Перської затоки військові специялісти, а щойно тоді Уряд ЗСА застановлятиметься над іншими можливостями будь що будь неприємного і трагічного випадку. Все це повинно бути з'ясоване на протязі кількох днів, хоч саме докладне слідство, заряджене Пентагоном, триватиме довше.

Адміністрація ЗСА формально, через посередництво швайцарської амбасади в Теграні, висловила своє глибоке співчуття і жаль з приводу цієї трагічної події, кажучи, що американські військові кораблі не мають завдання атакувати цивільні літаки, тому цей випадок треба розглядати, як трагічну помилку.

Враховуючи обставину, що американські військові кораблі виконують певну охоронну місію у Перській затоці, тобто оберігають оливні танкери і цивільні торговельні кораблі, Адміністрація, а зглядно президент Р. Реген, формально не перепрошував уряд диктатора у священичій рясі аятолли Хомейні, як це суґерували деякі американські засоби масової інформації, пацифісти і ліберали. Уряд ЗСА радше стверджує що трагедія постала на тлі війни між Іраном й Іраком, яку треба закінчити якнайскоріше, щоб оминути чергових трагедій не тільки у Перській затоці, але на Близькому Сході взагалі.

Е. Міз резиґнує

Вашінгтон. — У вівторок, 5-го липня ц.р., генеральний прокуратор Едвин Міз повідомив, що при кінці цього місяця або на початку серпня він відійде зі свого посту, щоб продовжувати кар'єру у приватному секторі.

Ця вістка, хоча від довшого часу був загальний натиск на його резиґнацію, тепер таки усіх заскочила, з уваги на те, що Е. Міз є близьким приятелем Президента і мав повну його підтримку.

Вістка про резиґнацію Е. Міза прийшла кілька годин після того, як незалежний прокуратор Джеймс МекКей закінчив своє 14-місячне кримінальне слідство про поведінку Е. Міза на пості генерального прокуратора і переслав свій звіт до окремої комісії суддів у цій справі. Хоча Дж. МекКей не міг знайти безпосереднього кримінального проступку Е. Міза, однак, немає сумніву, що у звіті є докази того, що Е. Міз не вів себе відповідно, зокрема коли йдеться про його особисте вмішання у контракти для війська корпорації Ведтек, а з тим будови більйонового проводу для пального в Іраку.

Але досі ніхто не знає, що є у звіті Дж. МекКея і не можна сподіватися публікації того звіту скоріше, як за кілька днів.

Резиґнація Е. Міза тепер облегшить виборчу кампанію республіканського кандидата Джорджа Буша, для якого заанґажування генерального прокуратора у нечистих фінансових трансакціях могло бути шкідливим.

Президент Р. Реген висловив свій жаль з приводу відходу свого приятеля, який був у Білому Домі продовж вісьмох років. Хто прийде на це місце покищо не відомо і є можливість, що черговий генеральний прокуратор буде затверджений щойно після президентських виборів у листопаді.

Надбужанці плянують з'їзд і другий том збірника

Чикаґо. — У днях 18-го і 19-го червня тут відбулась конференція Президії і редакційної колеґії збірника Об'єднання Надбужанців, в якій взяли участь голова Президії інж. Семен Романів, члени редакційної колеґії збірника „Надбужанщина": мгр Микола Мартинюк (голова), мгр Надія Хмара-Олійник (мовний редактор) ред. Володимир Макар і Анатоль Демусь, а доривочно брали участь мгр Омелян Басюк (Контрольна комісія) та деякі члени місцевого комітету об'єднання.

Конференцію попередила сумна подія, бо в п'ятницю, 17-го червня ц.р. несподівано помер мгр Семен Михайлишин, генеральний секретар Центрального Об'єднання Надбужанців у віці 78 років, який цього дня прибув на конференцію з Балтимору, Мд.

Конференція впорядкувала ненадруковані ще матеріяли для другого тому збірника „Надбужанщина", який має вийти в 1989 році перед третім земляцьким з'їздом, обговорила справу того з'їзду і намітила його на вересень 1989 року. Полагоджено також кілька менших справ, між іншим справу бюлетеня „Надбужанська земля", який від тепер буде виходити раз у рік напередодні Великодніх Свят або земляцьких з'їздів.

„Бурхливе століття" відтворив у своїй книжці прот. Д. Бурко

Бавнд Брук, Н. Дж. — Коштом Видавничого Фонду Митрополита Мстислава появилася 392-сторінкова книжка в твердій обгортці протопресвітера Демида Бурка — п.з. „УАПЦерква — вічне джерело життя". Літопис бурхливого століття.

У передмові до цієї книжки, дохід з якої призначений на згаданий вище Видавничий Фонд, Блаженніший Митрополит УАПЦеркви Мстислав так пише про цей твір прот. Д. Бурка: „Не було перебільшенням назвати працю о. Демида Бурка 'Українська Православна Церква — вічне джерело життя' справжнім скарбом нашої, на жаль, ще не дуже багатої церковної історіографії 20-го століття. На сторінках цього збірника зафіксовано колосальну кількість фактів, імен і дат, які інакше були б навіки втрачені для історії. Кожна окрема стаття-нарис — чи то з історії відродження УАПЦ, чи з історії її розгрому атеїстичною владою, чи розповіді про знищені святині, чи спогади про визначних діячів українського церковного відродження, які в більшості стали мучениками за Віру, та їхні біографічні сильвети — глибоко продумана, глибоко пережита і майстерно викладена. Отець протопресвітер Демид не тільки подає факти, але й пояснює їх, обрамовує контекстом ширших подій, доповнює історичними екскурсіями та власними спостереженнями. Це книжка, яку не можна читати спокійно, як звичайний історичний трактат. Вона хвилює, збуджує, підносить, часто пронизує болем, примушує глибоко переживати. А одночасно вона дає можливість багато навчитися, збагатити свої знання, краще усвідомити хто ми, чиї ми діти, яке славне, хоч часто дуже трагічне, наше минуле, і який величезний у нас потенціял".

Замовлення на цей твір в ціні 20 долярів, треба слати на адресу: Metropolitans Chancery, Ukrainian Orthodox Church of the USA, P.O. Box 445, South Bound Brook N.J. 08880.

ПІКНІК

Ричмонд, Мейн. — Тут заходами Українсько-Американського Об'єднання Нової Англії в неділю, 10-го липня ц.р., від год. 1-ої по полудні на посілостях Ричмонд амерікан ліджен голл, при Кардінґ Машін рд., відбудеться річний пікнік.

Молодь виливає наболілу душу

Київ. — У журналі „Україна" ч. 24 за червень ц.р., в рубриці „Проблеми, які нас хвилюють" поміщено дуже цікаву статтю Надії Васильченко п. н. „Коли болить народові". На початку авторка подає до відома, що у Седневі в січні-лютому цього року працювала група українських плякатистів. Їхній творчий доробок виставка „Шевченкова спадщина і сучасність" — експонувалася у Державному музеї українського образотворчого мистецтва у Києві.

Далі у статті говориться про те, що ці плякати породив біль, не імітований ані не уявний, а справжній біль за духовну спадщину України, за народну культуру, за рідну мову. Мабуть, використали молоді мистці час перебудови і відкрили свою наболілу душу за долю свого народу на плякатах. Відтворили сказані Шевченком слова на плякатах у конкретних, колючих та атакуючих формах.

Різні проблеми заторкнені та зображені на плякатах, одначе коли йдеться про питання культури, то більшість з них стверджують кризу духовості. Непокоять молодих плякатистів проблеми розвитку й життя української мови і це яскраво представили на своїх плякатах мистці Віталій Шостя і Олександер Шамрай з Києва. Не менше цікавий і плякат В. Решетова з Києва на слова „Україно, Україно! Оце твої діти..." Два мистці В. Шостак і О. Шамрай влучно зобразили плякатом Шевченкове „Даруй словам святую силу" і „Що ми? Чиї сини? Яких батьків?"

Ще багато інших проблем сьогодення виявили молоді мистці у своїх плякатах. Не всі вони, як твердить авторка, є за формою вдалі чи цікаві, але важливо, що вияв був яскравий, точний, а найважливіше те, що вилили свою молоду наболілу мистецьку душу.

У СВІТІ

ПОЛІЦІЯ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ досі заарештувала 1,784 особи у першому тижні 70-денної кампанії проти злочинства напередодні літніх Олімпійських Ігрищ. У тижні, який розпочався 27-го червня ц.р., поліція виловила і заарештувала 7,477 осіб з кримінального світу — вломників, злодіїв, хуліганів й інших. Особливу увагу поліція і працівники державної служби безпеки приділяють запідозрілим терористам, або особам з терористичним минулим та приїжджим закордонним „гостям", які не мають особливих функцій на Олімпіяді. Безпеку Олімпіяди і охорону спортовців південнокорейський уряд поставив на першому місці.

НА ОКУПОВАНИХ ЗЕМЛЯХ — західньому березі ріки Йордан і смуги Ґази, далі неспокійно. Молодь, а навіть діти з початкових шкіл, обкидують ізраїльських вояків камінням й іншими твердими предметами, а вояки розганяють товпи молоді при допомозі сльозоточивого газу і води з пожежних автомобілів. З огляду на те, що число молоді у цих антиізраїльських демонстраціях збільшується, головне командування окупаційної армії час від часу наказує замикати початкові і середні школи, щоб тим самим обмежити число молодих в демонстраціях. Ізраїльське радіо передало заяву міністра закордонних справ Шімона Переза у якій він говорить, що неспокої на окупованих землях коштують державну касу Ізраїля 162 мільйони долярів і що ізраїльська економіка буде загрожена, якщо справа ребелії не буде полагоджена позитивно, в першу чергу шляхом переговорів.

АЯТОЛЛА ХОМЕЙНІ закликав офіційно своїх земляків до війни проти З'єднаних Стейтів Америки і їхніх альянтів на Близькому Сході. Він мав в першу чергу на увазі Ірак, Савдійську Арабію й інші арабські країни і, очевидно, Ізраїль, які підтримують ідею американської військової присутности у Перській затоці. Без сумніву, кажуть політичні спостерігачі, заклик Хомейні був зроблений з пропаґандивною метою і для розпалення вже існуючих пристрастей. Сама війна Ірану проти Іраку триває вже дев'ять років, без жадного вигляду на виграшу, а що говорити доперва про поширену війну проти інших арабських держав і військової фльоти ЗСА, — кажуть аналітики, які переконані, що Іран так послаблений війною з Іраком, що сьогодні він вже не здібний, поза провокативними виступами і терроризмом, до поширення воєнних дій.

ЗАСУДЖУЮЧИ ЗІСТРІЛЕННЯ іранського пасажирського літака над Перською затокою, Совєтський Союз домагається забрання американської військової фльоти з того районy світу, але не погрожує відплатними військовими чи дипломатичними акціями. В цій справі виступали представник міністерства закордонних справ СССР Геннадій Герасімов і Александер А. Бессмертних. Очевидно, жадний з названих ні словом не згадав про зумисне зістрілення південнокорейського пасажирського літака в 1983 році совєтськими військовими джетами і загину 269 пасажирів. Покищо не відомо чи Москва використовуватиме випадок у Перській затоці для своїх пропаґандивних антиамериканських цілей. Маршал Сергей Ф. Ахромеєв, шеф генерального штабу совєтських збройних сил, покищо не відклав свого приїзду до ЗСА.

В АМЕРИЦІ

МІЖНАРОДНА ФЕДЕРАЦІЯ футбольних союзів повідомила у понеділок, 4-го липня, Американську федерацію футболу, що Америку вибрано як господаря в 1994 році міжнародних світових чемпіонатів у футболі. Це буде вперше, що змагання за мистецтво світу будуть розгравати́ся на площах ЗСА хоча великих надій на те, щоби американська дружина брала в них участь є досить мінімальними бо останній раз Америка була учасником у 1950 році. В кожному разі можливість бути господарем світових змагань принесе багато користи для розповсюдження та ознайомлення американського населення з цим спортом.

АҐЕНТ ЧИКАҐСЬКОГО відділу Федерального Бюра Інвестиґацій Ґері Міллер признався, що він разом з іншими білими колеґами вели кампанію проти свого чорного співробітника Доналда Рошон. Виявлення звітів з переведених досліджень цієї справи значно погіршить опінію ФБІ в очах не тільки його критиків, але й серед загального громадянства.

ЗГІДНО З АМЕРИКАНСЬКОЮ традицією, обидва кандидати на президента використовували Свято Незалежности для своїх політичних амбіцій та їх успішних завершень. Джордж Буш і Майкл Дукакіс промовляли до зібраних і коментували про найбільш потрясаючу подію, що трапилася цими днями, а саме зістрілення іранського пасажирського літака американською ракетою, вистріленою з військового корабля у Перській затоці. Віцепрезидент Буш обороняв рішення капітана військового корабля. Губернатор Дукакіс заявив, що цей трагічний випадок є наслідком безнадійної війни між Іраном та Іраком. Не втримався від коментування негритянський кандидат Джессі Джексон, який порівняв цей випадок із зістріленням совєтами південно-корейського літака в 1983 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year* — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і „money orders" виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Бунт проти загрози нового Чорнобиля

Чорнобильська трагедія з-перед двох літ не забулася у широкому світі і тим паче в Україні. І коли совєтські власті заплянували побудову нової атомової станції у Криму, то зчинився справжній бунт. Делеґати з Криму на великій партійній конференції у Москві заповіли, що вони будуть рішуче домагатися відкликання того пляну. з 3,200 студентів Сільсько-господарського Інституту в Симферополі зібрано на швидку руку 2,000 підписів під звернення до кремлівських володарів з протестом проти того проєкту і є шанси зібрати ще більше підписів. „Кришчен Саєнс Монітор" з 24-го червня ц. р. твердить, що все населення в Криму обурене на становище першого секретаря компартії УССР Володимира Щербицького і заступника голови Ради Міністрів УССР Віктора Лядуша. Цей останній висловився легковажно про всю справу нового нуклеарного реактора та про опонентів цього задуму. Але перший секретар компартії у Криму Андрій Ґіренко признав, що це „складна" проблема, яка турбує місцевий партійний провід.

Цей справжній бунт населення Криму вказує, що люди в Совєтському Союзі вже перестали приймати покірливо і без слова протесту всі рішення комуністичної верхівки. Можна здогадуватись, що не тільки в Криму, і не тільки на всій Україні мешканці протестують проти будування нових нуклеарних реакторів і що тому ця справа, заторкнена на партійній конференції у Москві, може спричинити такий галас, який дозволить Ґорбачову позбутися з Політбюра Щербицького, що його протектором був Леонід Брежнєв. Щербицький став неначе символом українського яничарства. Тому значення цього жалюгідного проєкту ширше, як сама проблема здобування електричної енерґії шляхом нуклеарних станцій.

Розпочалися дискусії на цю тему на сторінках совєтської преси. Різні партійні і непартійні особи почали звертати увагу на інші можливості осягнути потрібний електричний струм: із соняшного світла з водної енерґії. Люди в Україні не розуміють, чому не використовується, як слід славетних Дніпрових порогів для здобування електричної енерґії. Очевидно, це справа фахівців, а не ляїків, але в даному випадку ті ляїки справедливо мають право забирати голос, бо вони тямлять чорнобильську трагедію.

В отому стихійному протиатомовому русі проявляється недовір'я найширших кіл народу до совісности і солідности совєтських спеців в ділянці техніки. Адже самі совєтські власті врешті, після довшого часу і під тиском шуму, який знявся в цілому світі, признали, що це не був у Чорнобилі „нещасливий випадок", як спершу подав офіційний комунікат, а спартачена технічна побудова цілої цієї станції. Недбальство, неохайність, безвідповідальність і легковаження подробиць у технічному виконанні будь-якого задуму — це характеристичні риси московської вдачі. Гласність і перебудова вдачі не змінять. Її може змінити провал комуністичної системи правління і заведення демократії, яка відчиняє двері й культурі, яка вимагає атмосфери повної свободи. Покищо, за три роки правління Ґорбачова, все ще йде в СССР боротьба довкола влади, все ще головна увага Міхаїла Ґорбачова звернена на закріплення своєї влади. Ніяких поважних реформ у ділянці економіки ще не видно, у крамницях в усьому СССР ще панує пустка і не видно познак на поправу.

І тому й оця історія з побудовою нової нуклеарної станції в Криму є причинком до цієї диктаторської однопартійної системи в СССР, яка не рахується з волею народу. Якщо вдасться делеґатам з Криму на партійній конференції в Москві провалити той злощасний проєкт і якщо у зв'язку з цим полетить Щербицький та його підголоски — то це буде добра подія. Але кореспонденти західньої преси в Москві не мають великої надії, що це вдасться вчинити, бо вказують на всевладний заскорузливий адміністраційний апарат і на бюрократію, якій немає ніде подібної собі в усьому світі.

АМЕРИКАНСЬКІ УЧИТЕЛЬСЬКІ профспілки, уболіваючи над упадком навчального рівня американських шкіл, видвигнули важливу і заразом дуже амбітну пропозицію, щоби в кожній шкільній окрузі Америки зформувати „навчальну ляботаторію", яка мала б служити пробною базою для переведення нових задумів. Існують сумніви чи дійсно є можливо перевести це в життя, бо ніхто не виявляє охоти братися за такі проєкти перед виборами.

Михайло Кучер

ЧОРНОБИЛЬ У ЛЕНІНҐРАДІ

Небезпека іонізуючого випромінювання і радіоактивного зараження людини відома, але не кожен знає його (зараження) природу. Є два типи впливу радіяції на людину — вплив великих доз радіяції, більших, як 50 бер. Це рівняється біологічному еквавілентові рентґена. І — вплив невеликого потока іонізуючого випромінювання, який не перебільшує природний радіоктивний фон у 10 і більше разів.

Небезпеку першого фактора вже вивчила медицина. На тому рівні опромінювання виникає клясична променева (російське лучевая — від промінь-луч) хвороба.

Вплив слабких радіоактивних потоків у результаті попадання радіонуклеїдів в середину організму, не приводить до променевої хвороби, але є небезпечний із-за порушення тонких структур життєвої діяльности організму людини. Наслідки можуть виявити себе не зразу, а протягом кількох років пізніше після зараження.

Уже відомо, що невелике опромінення може викликати фотогенезу, порушення гормонального статуса, викликання онкологічних захворінь та поменшення діяльности імунної системи організму.

Не тільки в СССР, але всюди тепер виникає багато конфліктів між населенням і державним апаратом з приводу забруднення оточення. Тут радіоактивне забруднення грає особливу ролю.

Занечищення води, або повітря навіть нефахова людина легко виявить. Гірше з радіоактивністю. Тільки при допомозі спеціяльних приладів можна виявити присутність радіоактивного випромінювання, більшого природного рівня. Населення таких приладів не має. Тут лежить причина драматичних конфліктів населення з владою. Тільки в СССР можна не вважати на здоров'я народу для збереження державного престижу і спокою — не робіть паніки знечев'я. Держава просто мовчить про стан радіяції.

Є в Ленінграді — вже мусить бути! — група радіометричного і ґазометричного контролю Вітебської залізничної станції після чорнобильської катастрофи. Ленінград далеко від Чорнобиля і все таки два лікарі з Відділу радіоціонної гігієни в Ленінграді у травні 1986 року признали необхідним створити спеціяльну службу контролю і кордонів на дорогах слідування втікачів із заражених районів країни — Білорусії та України. Втікачі несли на собі велику кількість радіоактивних забруднень, що в свою чергу вело до забруднення ленінградців і їхніх помешкань.

Дня 14-го травня в Ленінграді був влаштований пункт санітарного опрацьовання людей, що підлягли радіоактивному забрудненню. На партійних зборах двом лікарям зроблено упімнення за „сіяння паніки" серед ленінґрадців.

Два дні пізніше влада Ленінґраду була примушена просити допомоги перевірити 800,000 (!) чоловік на добу. Була інструкція нікого з потягів Вітебської залізничної станції без контролю не випускати. Рівно ж наказано наслідків огляду не проголошувати, з приладами по станції не ходити, ні з ким не розмовляти, статистики не робити.

Це був час, коли всі засоби совєтської інформації говорили про малу кількість в повітрі радіяції у наслідок чорнобильської катастрофи і що нема причин до неспокою. Совєтська пропаґанда висміювала двох кельнґських (Німеччина) дозіметристів, які стиснули приладами бідну дівчину. Вона щойно прилетіла з Мінська. А тут в Ленінграді совєтські дозіметристи заганяли людей за кільчастий дріт. Ті люди — пасажири потягів „українського напрямку" не розуміли, що з ними роблять. Вони тільки, що приїхали.

По 150-200 чоловік з кожного потягу — „білоруського і українського" — напрямку контрольовано. Треба було бачити сльози молодої матері, якій сказали, що від її щитовидної залози на немовля виливається потік міцного 2м Рентґена на годину.

Не можна було виявити трансуранти, — не було відповідних приладів. А трансуранти є найбільшою небезпекою для людини.

Радіоактивному зараженню після чорнобильської катастрофи підлягали і продукти харчування. Сконфісковано тільки продукти харчування приватників. Було багато сліз і прокльонів, — кому? Очевидно, владі.

Ось у державній крамниці знайдено (!) бляшанки густого молока. Було підозріння в радіяції. Тоді з бляшанок здерли етикетки, вимили в спирті і пустили в продаж. А що виявилося? Від бляшанки йшов міцний потік 2.5 м Рентґена на годину. І такі бляшанки тисячами йшли у продаж. Що це було? Недогляд чи свідомий злочин?

Потім був чай. На державних складах був чай — сотні фунтів. Говорили, що він радіоактивний. При виявленні радіяції показалось, що вона у сто разів вища допустимої. І той чай пішов до ужитку пасажирам потягів. А серед молоді Білорусії та України виявлено зменшення статевої потенції у наслідок чорнобильської катастрофи.

Ольга Кузьмович

УКРАЇНСЬКИЙ КАЛЕНДАР З ПОЛЬЩІ — БАГАТИЙ ЗМІСТОМ

Знову пізно, але не з меншим зацікавленням як кожного року, переглядаємо „Український календар", що його видає Українське Суспільно-Культурне Товариство (УСКТ) в Польщі вже від 31 років.

Вперше цей календар появився малою книжечкою у 1957 році, кишенькового формату на 80-ти сторінках друку. Тепер після трицяти років безперебійної появи календар має 271 сторінок і його зміст є багатогранний.

Український календар в Польщі почав виходити рівночасно із створенням УСКТ і хоча перші його річники дуже скромні, вже від 1960 року він появляється у формі альманаху, а його зміст віддзеркалює працю УСКТ і щораз ширший її засяг. Першим редактором календаря-альманаху був О. Лапський і Я. Грицков'ян, відтак Г. Боярський, а від 1963 року досьогодні головним редактором є Антін Середницький, з щораз іншими новими співробітниками. За редакції А. Середницького альманах набрав популярно-наукового і літературного характеру, де вміщається багато матеріялу не лише про діяльність українських гуртків у Польщі, але і такого, що може їм придатися у праці.

Такий характер має і календар на 1988 рік, з тим, що в ньому присвячено місце найбільшій українській річниці, що припадає на цей рік, а це 1000-річчю Християнства. Вже на його обкладинці бачимо копули собору св. Софії в Києві, а побіч пам'ятник Богдана Хмельницького, на початкових сторінках знімок пам'ятника князя Володимира, що відтак ще повторяється і в тексті.

У відділі п. з. „З минулого-сучасникам" находимо статтю пера Миколи Косара посвячену в цілості хрищенню Київської Русі в 988 році. Вона подає безсторонньо історичні факти, але таки накінці віддає „кесарю-кесареве", коли читаємо, як автор стверджує, що „крім великої кількости корисних явищ, християнство мало і відємні наслідки, бо воно утвердило поділ на пануючі та працюючі класи і відвертало увагу від боротьби проти експлуататорів". Ще одна стаття на тему світлої річниці находиться у відділі п. з. „З наукового погляду", де обговорюється початки християнства з мистецького аспекту, а це у статті „Біля джерела мистецтва Київської Русі". Василя Пуцка, прикрашеній численними репродукціями. Уривок з літопису Нестора в перекладі також торкається хрищення і питання, де Володимир справді охрестився.

Поруч із тим матеріялом про 1000-річчя Хрищення, незвичайно багато заступлений відділ „Згадуємо з пошаною", де відмічено окремими статтями ряд визначних українських мистців, літераторів чи науковців, дати яких народження чи смерті припадають на 1988 рік. Тут м. і. окремою статтею згадано нашого великого музика-копозитора Василя Барвінського і його творчість, з приводу 100-річчя від дня його народження. Шкода, що ця стаття історично неповна, бо з політичних причин проминено зовсім і довгі роки його терпінь на сибірському засланні, а цей цілий довгий найважчий період його життя звужено до лаконічного ствердження: „Проте... в часі фашистської окупації це довір'я В. Барвінський не виправдав, що після визволення отримало відповідну оцінку компетентних радянських органів. Певний час він був директором Львівської консерваторії. Композитор помер у Львові." Ось і все про що інформує читачів автор. Можна це виправдати хіба тим, що календар на 1988 рік готувався напевно перед роком, а тоді про перебудову і реґабілітацію мистців та письменників, ще українці в Польщі нічого не чули.

Для нас, вільних українців, незвичайно цікавий цей відділ альманаху на 1988 рік, що подає спомини та інформації про українців у Польщі п. з. „У нашій країні". Там м. і. находимо спомини полковника польської армії Мирослава Задорожного про його воєнні пригоди і 33 роки служби в совєтській і польській арміях, у яких він також подає багато прізвищ інших українців, що їх найшов серед вояків польської армії. Читаємо у цьому самому відділі інформації про українські школи в Польщі та зі сумом стверджуємо, що в Перемишлі, як пише колишня учениця Українського Інституту для дівчат Наталія Волошинська, вже немає тепер клясів з українською мовою навчання при ліцеї із-за... браку зголошень дітей, і незацікавлення українських батьків.

У багатющому відділі „На літературній стежці" читаємо ряд творів невідомих нам українських поетів і письменників, з яких деякі доволі слабі, інші кращі. Цікаві тут переклади наших відомих поетів на польську мову, як Шевченка, Ю. Федьковича, Л. Українки, О. Олеся, В. Сосюри, Є. Плужника та інших.

Не забули в альманаху і дітей, посвячуючи їм окремий розділ з віршиками і оповіданнями.

Обширний зміст календаря доповнюють адреси відділів УСКТ та інших українських установ, шкіл і книгарень, де продаються українські книжки і, як звичайно, в кожному календарі УСКТ місячний поділ із численними історичними датами, в яких читачі не

(Закінчення на стор. 4)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Богдан Марків

Новий концерт ансамблю „Нова"

Черговий концерт ансамблю „Нова" в неділю, 5-го червня ц.р. стягнув до Українського Інституту Америки немало української публіки — далеко більше як звичайно. Вияснення треба шукати в тому, що в програмі концерту була теж прапрем'єра музичного твору на українську тему, що його написав Карльос Рауш з приводу ювілею — 1000-річчя Хрищення Руси-України.

Обставини постання твору — нещоденні. Карльос Рауш (річник 1924) уродженець Арґентини, від 1964 року громадянин ЗСА. За цим багато літ праці — педагога, дириґента і композитора. Одружений з українкою, що збудило в ньому зацікавлення українською культурою. Дальшим важливим мотивом в історії постання композиції з українською тематикою є його контакт з ансамблем „Нова". Те, що Рауш присвятив свій твір Ларисі Крупі й членам ансамблю — дуже багатомовне.

Тему зачерпнув композитор з Василя Барвінського, докладніше: з його фортепіянової обробки народної пісні про Саву Чалого. Рауш написав на цій основі сім варіяцій для фортепіянового тріо, які є, як сама музична форма такого роду суґерує, його власним викладом теми у різних видозмінах, а накінець увів вокальну частину до слів елегії Марії Чиж-Мариняк. Темою елегії є безмірна туга за рідною землею, туга людини, що добру другу половину життя провела на чужині й відчуває увесь трагізм життя. Це знаходить глибокий вислів і в словах поетки і в тексті твору Рауша.

Композитор має — в цьому випадку — багато засобів модерної музики, щоб знайти для такого завдання відповідні тони. Його „Варіяції на пісню про українського героя Саву Чалого" (це назва композиції як вона подана на програмці концерту) зачинаються сильними дисонантними акордами в низькому реґістрі, що дають ефект алярму. Правдою є теж вставки яснішого, навіть ідилічного характеру, одначе темні тони й тривожні й не раз брутальні акорди беруть верх над усім. Тут не залишається багато місця ні для ніжної сантиментальности ні для тріюмфу. Інструментальна частина підготовляє останню, вокальну частину „Варіяцій".

Виконавці цього 17-хвилинного твору: Лариса Крупа — фортепіяно, Лора Сітон — скрипка, Ерік Фрідлендер — чельо і сопрано Олена Геймур простудіювали твір до найменших деталів. Олена Геймур почувалася добре в такому ансамблі. Свою партію, яка вимагає широкого віддиху, вона виконала бездоганно, диспонуючи доброю дикцією та вмінням відтворити кожну фразу у всій драматичній напрузі. Великий заслужений аплявз для всіх виконавців, а те, що на залі був присутній композитор Рауш, піднесло атмосферу концерту і підкреслило небуденність події.

Із причин в наших обставинах легко зрозумілих ми зачали наші замітки від твору Рауша, хоч він був другою точкою знаменитої й — треба додати — дуже нелегкої програми концерту. Першою точкою була „Соната для скрипки і чельо" Равеля.

Моріс Равель (1875-1937) жив і творив у часах Третьої Республіки. „Соната", про яку тут мова, написана в 1922 році і присвячена Дебюссі. У часі її паризької прем'єри вона називалася ще „Дуетом для скрипки і чельо". Для широкої публіки вона незнана. Вона ж бо написана для двох смичкових інструментів, які, як дует, рідко концертують разом. Такі дуети, як і дуети Гайдна і Моцарта можна почути радше в приватних домах. Ансамбль „Нова" виконав „Сонату" Равеля на українській сцені вперше.

Вона зразок тонкої та прозорої тканини, про яку так багато говорив Дебюссі. Це не значить, що вона легка для виконавців чи для слухача. Якраз навпаки: Равель майстер інструментальної та звукової кольористики. В його музиці замилування до гри йде в парі з тонкою, калькулюючою інтеліґенцією.

Якраз це ставить до виконавців вимоги високої технічної майстерности. Тут варт бодай згадати про деякі трудноші, вбудовані доцільно в композицію. У ній є часті модальні зміни дур-моль. Дотого один інструмент грає не раз в одній, а другий в іншій тонації (це т. зв. бітональність). Інше джерело ускладнень: композитор вимагає в деяких місцях, щоб один інструмент в тому самому часі грав в одному, а другий — в другому ритмі (це т. зв. поліритмія).

На цьому не кінець. Твір вимагає теж застосування різних відтуозних засобів. Для ілюстрації звернемо увагу бодай на один такий засіб. Композитор вставляє у деяких місцях подвійні ноти; це означає, що виконавець мусить грати одночасно на двох струнах. Це тільки один приклад. Віртуозних засобів у Равеля більше.

Такі твори ставлять високі вимоги і до слухача. А скрипачка і челіст, які мають запрезентувати публіці такий скомплікований твір, є перед важкою пробою сил. Лора Ситон і Ерік Фрідлендер продемонстрували свою високу клясу віртуозности.

Другу частину концерту виповнило „Фортепіянове тріо Ц-дур" оп. 87 Йоганнеса Брамса.

(Закінчення на стор. 4)

Ярослав Падох

ОСТАННІЙ МОГІКАНИН: ВІКЕНТІЙ ШАНДОР

(З ПРИВОДУ 80-ЛІТТЯ)

I.

Хоч тільки недавно „стукнула" нашому почесному гостеві повна вісімдесятка, то ми вже оце зібралися „купно" тут, щоб привітати його з ювілеєм і прагадати собі великі дні Карпатської України, з якою зв'язана найкраща частина його життя і праці, яка й ввела його ім'я в історію його вужчої батьківщини, що дано небагатьом.

Сірим траурним шнурком відлетіли з цього світу й нашого кола великі мужі цієї найменшої й наймолодшої української держави. Перший — прем'єр автономної й згодом президент незалежної Карпатської Української держави, о. монс. Августин Волошин. А за ним, уже з наших осель, на наших очах, Августин Штефан, голова сойму, Юліян Ревай, прем'єр, й оце недавно д-р Степан Росоха, заступник голови сойму та член проводу Карпатської Січі. Залишився, либонь, останній могіканин карпатської знаті, д-р Вікентій Шандор, представник Карпатської України при уряді Чехо-Словаччини в Празі.

Вікентій Шандор народився 12-го жовтня 1907 року в місцевості Бараниниці на Карпатській Україні в подружжі Івана й Марії Петрусь. Покінчивши Торговельну академію в Ужгороді й Мукачеві (1923-27) й склавши матуральний іспит у гімназії, він студіював право на Карловому університеті в Празі (1930-35), де й в 1939 здобув звання доктора права. Згодом після війни студіював економічні науки в Франкфурті, в Німеччині (1945-47) та політичні науки в Колюмбійському університеті в Ню Йорку (1953-54). В роках 1928-31 був вояком чеського війська, в якому здобув ступінь поручника. В трицятих роках був головою Союзу Підкарпатських високошкільних студентів.

Після закінчення студій працював у Підкарпатському банку в Ужгороді (1927-28) та в Земському банку в Братиславі (1935-45). В часі боротьби за незалежність Карпатської України, був представником уряду цієї держави до уряду Чехо-Словаччини в Празі (1938-39).

Після війни в 1948 році виемігрував до ЗСА, громадянство здобув у 1953 році. Тут зразу взяв участь у громадському житті і в роках 1948-61 був секретарем Пан-Американської Конференції й членом публікаційно-інформаційної комісії УККА в роках 1948-60. В роках 1959 до 1972 працював у тутешньому Департаменті фінансів. В роках 1953-57 був ще й доцентом Українського Технічного Інституту в Ню Йорку. Якийсь час працював в секретаріяті Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку, як поліглот й економіст, зокрема в проблемах слов'янських країн включно до СССР.

Д-р Шандор виявив зацікавлення також наукою й є автором численних наукових й публіцистичних статтей та окремих праць, внаслідок чого був іменований членом-кореспондентом Наукового Товариства ім. Шевченка. Деякий час був заступником голови управи. Брав участь в Товаристві Українських Правників в Ню Йорку й виголосив декілька доповідей на правничі теми. Знаючи вісім чужих мов (англійська, чеська, словацька, мадярська, німецька, російська, болгарська й сербська) у своїх працях він використовує широку літературу, доступну небагатьом ученим.

Згадати б ще, що д-р Шандор одружився в 1945 році з Оксаною Січинською й що подружжя Шандорів має двох синів, обох правників, Івана й Богдана — активних членів української громади, а зокрема важливої й впливової організації українських правників в Америці - Товариства Українсько-Американських Правників.

Прізвище нашого ювілята поміщене у біографічному довіднику „Юкренієнс ін Норт Амеріка".

Д-р Вікентій Шандор відіграв дуже замітну ролю в будівництві державности Карпатської України. Його іменування урядом Карпатської України в 1938 році офіційним представником при уряді Чехо-Словаччини, не було випадковим. Його освіта, знання чужих мов, досвід набутий в передових крайових банках, діяльність серед студентства і в широкій громаді, а до того особистий вигляд і справді дипломатичний спокій та розвага його без сумніву на цей високий уряд кваліфікували. До того прилучається ще нахил до науки й публіцистики.

У своїх друкованих працях він з'ясовує тодішній політичний стан в Карпатській Україні, Чехо-Словаччині й світі, який довів до проголошення самостійности Карпатської України й її окупації", вперше мадярами, а потім совєтами.

Пригадаймо ці світлі й водночас трагічні події. Коли закінчилася Перша світова війна Всенародний Конґрес у Хусті 21-го січня 1919 року схвалив прилучити Закарпаття до Української Народної Республіки, але згодом був примушений подіями й неприхильним наставленням великодержав погодитися на включення до Чехо-Словацької республіки, як її автономну частину, та чехи поступили подібно, як поляки, які зламали своє зобов'язання щодо автономії Східньої Галичини й щойно під тиском подій, окремим законом з 22-го листопада 1938 року ч. 328 проголосили Карпатську Україну зфедералізованою державою. На цій основі її уряд вислав свого спеціяльного представника, ювілята, до Праги, як свого речника й дипломатичного репрезентанта.

Уряд Карпатської України проголосив повну незалежність 14-го березня 1939 р., про що д-р Шандор, на доручення прем'єра о. Волошина, окремою нотифікацією поінформував празькі амбасади ЗСА, Англії, Франції, Німеччини, Югославії і Румунії. Як відомо, сойм Карпатської України потвердив окремим законом проголошення уряду 15-го березня.

Цього самого дня шеф дипломатичного протоколу Чехо-Словаччини разом із своїм німецьким партнером зорганізували чемностеву візиту дипломатичних представників чужих держав у головного військового команданта протекторату Чехії й Моравії, генерала Бласковіца. До корпусу чужих дипломатів включено і д-ра Шандора як посла незалежної карпато-української держави.

В такому характері він вніс 16-го березня меморіял до Головної військової командатури в Празі — Дейвицях в справі повороту додому вояків із Карпатської України, що виконували військову службу на Чехо-Словацьких землях. Подібний меморіял був доручений чехо-словацькому урядові. Обидва уряди пішли назустріч цим бажанням, не квестіонуючи компетенції представника Карпатської України.

Закінчення буде.

І. Дем'янюк дякує за листи і просить не забувати за нього

Джерзі Сити, Н. Дж. — Іван Дем'янюк пише багато листів на відомі йому адреси українців; відписує тим, які висловили йому своє співчуття у зв'язку з засудом на кару смерти ізраїльським судом. Друкуємо черговий характеристичний лист в'язня І. Дем'янюка, у якому він просить не забувати за нього. — Ред.

„Вельмишановна і дорога пані, — пише І. Дем'янюк у листі до людини яка, розуміючи його положення часто пише до нього короткі листи і поштівки та пересилає скромну допомогу, — листа Вашого отримав і кілька долярів, за що Вам дякую. Дякую Вам також за співчуття, Ваші молитви, Вашу пам'ять про мене і матеріяльну допомогу, завдяки якій я міг написати декілька листів до інших осіб. Здоров'ям я не занепадаю, чуюся добре, не зважаючи на те, що ізраїльська „тройка" так безжалісно, нечесно і безпідставно засудила мене, невинного, на смерть через повішення.

Випускають мене надвір на дві години денно: раз до обіду, а раз по полудні. Але 27-го травня прийшло зарядження „згори", щоб скововували мені руки під час моїх щоденних проходів. Я відразу ж заперечив цьому зарядженню і сказав, що в кайданах на прохід виходити не буду, вважаючи, що це є зумисне знущання над людиною. З кімнати, розміром 3x3 метри, яку можна цілком сміливо назвати кліткою для в'язня, випускають мене до другої „клітки" на подвір'ї, розміром 4x9 метрів. Пильнують мене трьох поліціянтів, а дві фотокамери слідкують за усіма моїми рухами. „І ви такі боягузи, що в такій ситуації хочете ще заковувати мені руки", — заявив я у своєму протесті сторожам. За півгодини прийшов директор тюрми. Наказав, щоб мене випустили, і ми, сівши на лавочку, розпочали розмову. Він почав мене переконувати, що такий, мовляв, наказ від начальника і що цей закон є для усіх в'язнів, засуджених на кару смерти. Після суперечки він телефонував десь до своїх начальників, а потім заявив, що не буде накладати мені на руки кайдани і бере на себе відповідальність за мою поведінку.

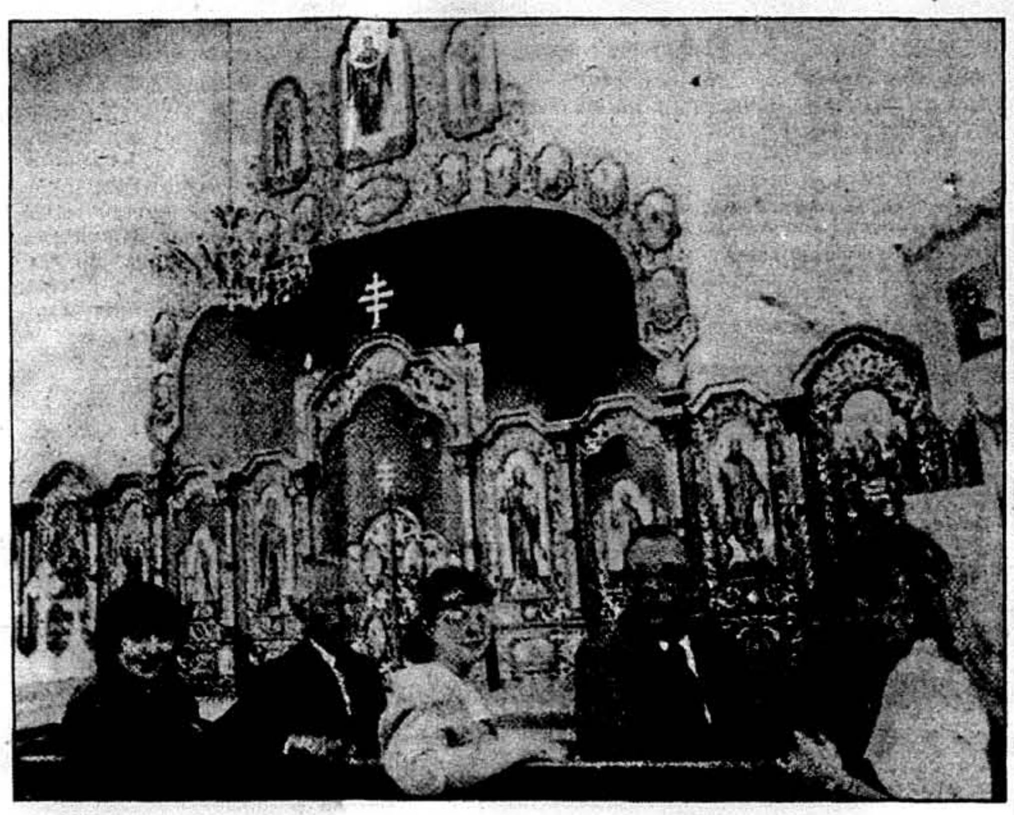
Духовно мною опікується грецька патріярхія. З Єрусалиму приїжджає до мене раз на два тижні священик, якому дозволено бути біля мене одну годину.

Погода тут дотепер є дуже гаряча. Я мушу спати майже зовсім нагий, в одних тільки підштанцях. Гаряч приблизно понад 90 ступенів за Фаренгайтом. Отримую трохи листів з усіх країн світу. Усі мені співчувають, але чомусь мало пишуть. Якраз тепер повинні якнайбільше писати. Моїх і писаних до мене листів нібито не цензурують. Відкривають, дивлять ся всередину, чи немає чогось, але не читають, як це вони робили раніше. Тому що я вже засуджений, то всю опіку наді мною перебрав заряд тюрми.

Привіт від мене усій Вашій родині і усім людям доброї волі. Прошу переказати, щоб писали, боятися немає чого. Подякуйте усім, що мені співчувають і допомагають у моїй нерівній боротьбі за справедливість", — пише на закінчення І. Дем'янюк.

Йому можна писати на адресу: John Demjanjuk, Ayalon Prison Ramla – Israel.

Втішайтеся Київським вечором!

Підпис під світлиною на першій сторінці газети „Берлінгтон Повст" на тлі новоздвигненого іконостасу в церкві ППДМ в Берлінгтоні. Християни-українці Берлінгтону-Овквилл влаштовують спеціяльне відзначення під назвою „Київський вечір". Перед іконостасом сидять члени Комітету Тисячоліття: Ірина Пір'ї, Андрій Борущак, Христина Дякунчак, Василь Риндер і Маріка Пір'ї.

Під таким заголовком місцева англомовна газета „Берлінгтон Повст" з 8-го червня ц.р. в рубриці „Українські святкування" помістила статтю Маріянни Леман з інформаціями про широко задуману й заплановану на цілий ювілейний рік програму відзначення Хрищення України. Цю програму здійснює спільними силами Комітет Тисячоліття парафій Берлінгтон-Овквілл, Онтаріо. Парохом цих місцевостей є о. крилошанин Юрій Ковальський.

Стаття М. Леман попереджена повнокольоровою світлиною іконостасу, здвигненого в церкві Покрова Пречистої Діви Марії в Берлінгтоні саме з нагоди святкування Тисячоліття. Стаття написана в переддень імпрези „Київський вечір", яка відбулася 11-го червня ц.р. і складалася з мистецької частини та обіду й забави. Центральною стравою обіду не були вареники й голубці, а „київська курка" (курка а ля Київ). Господарями імпрези було подружжя Ігор і Христина Дякунчаки, майстром церемонії — Іванна Бучинська. Гостей вітала Тирся Денсерс, молитву провів о. крилошанин Ю. Ковальський. Мистецька програма складалася з „Оди до Києва", яку виголосила Клявдія Баб'як, тост на честь королеви вніс Кем Джексон, М.П.П. Під час обіду пригравало тріо „Верховина". Подяку й признання склала Х. Дякунчак. Після обіду гості оглядали „Виставку Тисячоліття". До танців грали „Буковинські сурми".

У своїй статті Маріянна Леман пише: „В українському меню, крім вареників і голубців, є ще й інші вибагливі страви. До речі, українська культура має куди більше цінностей, ніж загал неукраїнців собі уявляє. Канадська українська спільнота робить зусилля поділитися своїми надбаннями з загалом канадського населення. Бо хто ж не бачив кольористих, штукарно розписаних українських великодніх писанок, чи жвавого, бравурно виконуваного „Гопака"?

Але існує ще багато аспектів українського життя, з якими пересічні канадці не ознайомлені. На щастя 1988 рік дає знамениту змогу пізнати українську культуру всім, кого вона цікавить. Українці в цілому світі святкують Тисячоліття Християнства, тобто введення Христової віри в Україні. З цієї нагоди увага українського суспільства звернена передусім на суть їхньої духової спадщини.

Пожильці Берлінгтону можуть спільно з своїми канадсько-українськими сусідами брати участь у різнорідних задумах і подіях, які здійснює Український Комітет Тисячоліття Берлінгтон-Овквилл". Сюди належить і „Київський вечір".

Українці-католики, за словами Х. Дякунчак, це єдина формальна організована група в нашому місті, яка вкупі з українцями католиками в Овквилл влаштувала обід-забаву, метою яких є показати частину української традиції.

За словами Х. Дякунчак — пише М. Леман — заля церкви ППДМ в Берлінгтоні переміниться на елегантний київський ресторан з коктейлем і обідом. Х. Дякунчак обіцяє доброякісну культурну розвагу, а саме: обід під звуки тріо „Верховина" й танці, до яких приграватиме оркестра „Буковинські сурми". В додатку окремий ансамбль виконає при дверях привітальний танець, а гостей при вході вітатиме за звичаєм хлібом і сіллю молода пара в вишиваних одягах.

Гості матимуть нагоду оглянути „Виставку Тисячоліття", яка складається з мистецьких і кустарних експонатів з Київщини — вишивок, зокрема комплектного жіночого одягу, ікон та книжкових видань. Виставка заповідається цікавою — твердить Х. Дякунчак.

Щодо меню, то воно не передбачає вареників, зате будуть подані такі специфічно українські страви, яких неукраїнці ніколи не смакували.

Прихід з імпрези — інформує голова Комісії Ірина Пір'ї — призначений на поградуаційні наукові стипендії з ділянки українознавчих дисциплін. За словами голови — пише М. Леман — деякі імпрези, задумані Комітетом, розкладені на цілий рік. З цією метою донька І. Пір'ї Маріка організує покази української спадщини в різних публічних установах.

Після „Київського вечора" передбачене посвячення імпозантно різьбленого іконостасу, вечір досягнень українців-піонерів, перспективи на наступне Тисячоліття та традиційний Свят-вечір 6-го січня 1989 року.

Хоч Українська Католицька Церква — закінчує свою статтю М. Леман — в порівнянні з Українською Православною Церквою є меншою але своїми початками обі ці Церкви сягають того самого джерела християнізму. В 988 році українці прийняли християнство з Візантії, але роз'єднання (в оригіналі „схизма") в 1054 році довело до створення УКЦ, яка признає Папу своїм головою, хоч зберігає візантійський обряд".

„Київський вечір" здобув таке признання серед присутніх на ньому неукраїнських мешканців Берлінгтону-Овквілл, що ті, яким не пощастило бути на ньому, просили організаторів повторити імпрезу.

ХД

ГРУПА 19 СОВЄТСЬКИХ спеціялістів від нуклеарної зброї, зокрема ракет середнього засягу, прибула також до Франкфурту у Західній Німеччині. Завданням групи є допильнувати чи підписаний у Вашінгтоні і пізніше ратифікований у ЗСА і СССР договір входить в силу. Як відомо, на підставі цього договору, ракети середнього і близького засягу повинні бути розмонтовані і вивезені для знищення. Подібна група у числі біля 70 осіб прибула минулого тижня до З'єдинених Стейтів Америки. Німецька група відповідатиме за розмонтування шістьох ракетних вистрілень. Владімір А. Ахіменков, голова совєтської групи заявив у Франкфурті, що „ми повинні сповнити тільки одно завдання: допильнувати виконання підписаного договору".

У ДЕСЯТУ
ДУЖЕ БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ
ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
НАШОГО ЛЮБОГО
ОДИНОКОГО СИНА

бл. п.

МАРКА ЛЮБОМИРА ГЕВРИКА

у вівторок, 19-го липня 1988 року, о год. 8-ій рано в катедрі св. Володимира й Ольги у Вінніпеґу буде відслужена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

Проситься Приятелів й Знайомих помолитися за Маркову душу.

ТАТО, МАМА
сестри — МАРУСЯ з чоловіком ЛЕВКОМ
ЛІДА з чоловіком МАТЕЄМ
сестрінки — МАРКО І ХРИСТИНА

Ділимося сумною вісткою з Українським Громадянством, що довголітній член церковного хору св. Юра в Ню Йорку відійшов у Вічність 2-го липня 1988 р.

бл. п.

СТЕФАН СЕРАБИН

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 4-го липня і вівторок, 5-го липня 1988 р., о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в середу, 6-го липня ц. р., о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складають найглибші співчуття, управа, члени церковного хору св. Юра і дириґент.

Зустріч з Й. і О. Терелями в УВУ

З рамени Центрального Представництва Української Еміграції (ЦПУЕН) в Німеччині і ректорату Українського Вільного Університету (УВУ) відбулася у суботу 14-го травня ц.р. незвичайно цікава зустріч з відомим релігійним діячем і правозахисником Української Католицької Церкви в Україні Йосипом Терелею і його дружиною Оленою, лікаркою, які тепер проживають у Канаді.

З огляду на обмеженість місць, була це радше зустріч у вужчому колі з подружжям Терелів представників наших установ й організацій та професорів і студентів УВУ, — за особистим запрошенням, бо ширша зустріч з громадянством відбулася у неділю, 15-го травня, після Богослужения, у просторій парафіяльній залі при катедральному храмі св. Покрови у Мюнхені.

Дорогих гостей привітав з рамени ЦПУЕН президент мгр Антін Мельник, який загальними рисами накреслив діяльність Центрального Представництва Української Еміграції в Німеччині; він згадав про працю ЦПУЕН — нашої центральної установи, що проходила різні етапи своєї діяльности, в залежності від кількости наших людей, залишених у Західній Німеччині після війни, і що тепер кількість українців зменшилася до 22,000 враховуючи при цьому й новоприбулих, що очікують дальшої еміграції.

З рамени УВУ привітав ректор проф. Т. Б. Цюцюра, який згадав, що про діяльність Й. Терелі йому відомо багато з преси і що йому приємно вітати родину Терелів в нашому заслуженому університеті.

Ширше про діяльність Йосипа Терелі говорив проф. В. Янів, головно як про правозахисника і католицького діяча на Закарпатті, який за свою діяльність зазнав переслідувань і довголітнього ув'язнення. Проф. В. Янів пригадав про попередні зустрічі громадськости з нашими правозахисниками, яких вітало наше суспільство в УВУ минулими роками: з покійним генералом П. Григоренком, Л. Плющем, В. Морозом, з Раїсою Мороз, з Я. Сусленським, а останньо, в цьому році, — з Миколою і Раїсою Руденками, що всі вони своєю діяльністю причинилися до демократизації устрою в Україні. Згадав також про мистців неконформістів, які мали свої мистецькі виставки в УВУ, включно з минулорічною виставкою різьби і деревoритів Євгена Світового, закарпатця, який вчить у мистецькій школі і який вже оформив два іконостаси в Америці.

Й. Тереля — цікавий бесідник з карпатським обличчям і дикцією; він звертає на себе деколи увагу своїм нахилом до перебільшення і своїм дещо романтичним представленням дійсности, — може дещо відмінним від попередніх бесідників в УВУ. Він, правда, заступає церковні інтереси — представляє підпільну діяльність Католицької Церкви в Закарпатті і частинно в Західній Україні — з її проводом, з новими єпископами і священиками, які з надією на визнання — під кличем гласности — вийшли з підпілля, бо їхня діяльність, в багатьох випадках, і так була відома властям; але зробили вони це в надії на легалізацію Католицької Церкви в Україні. Загально розповів Тереля про своє родинне походження, своє пов'язання з релігійним спротивом, та про своє довголітнє ув'язнення, подаючи при тому ряд прізвищ, та вказує про місця свого ув'язнення. Дружина Терелі — Олена родом з Вінниччини, мати троїх дітей, яких сама виховувала в час відсутности мужа.

По обширному представлені становища християн в Україні відбулася довша дискусія, а потім ще й товариська зустріч.

Б. К.

ЦЬОГО РОКУ АМЕРИКА 4-го липня святкувала не тільки свою 212-ту річницю незалежности, але й відновлення міжпростірних полетів. У понеділок, 4-го липня ц.р., у Кейп Канаверал на Фльориді міжпростірну ракету „Дискавері" перевезено до помосту, з якого буде випущена в простори. Урядовець Крайового управління аеронавтики і дослідження простору та сам астронавт Роберт Кріппен перед групою 2,000 голосних глядачів сказав: „це є те, що я справді називаю радісним святкуванням 4-го липня". Полет ракети є передбачений на початок вересня і він буде першим від часу трагедії з „Челленджером" понад два роки тому.

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

ньовський, Рада Культури — Б. Стебельський, він також прочитав звіт неприсутнього Л. Винара, голови Наукової Ради, Комісія Прав Людини — Я. Білак, Декада Української Родини — О. Соколик, Комісія Національних Прав України — Є. Рослицький, Суспільна Служба — З. Дуда, Комісія „Чорнобіль" — О. Данкович, Кооперативна Рада — Р. Бігун та Комісія Розслідування Голоду в Україні — І. Білинський. Усі звіти будуть поміщені в наступному числі органу СКВУ „Вісник".

Під час дискусії над звітами члени Секретаріяту висловили багато корисних думок, суґестій, як також критичних, але конструктивних зауваг.

XXII Сесію закінчено спільною вечерою, під час якої адвокат Павло Чумак поділився з присутніми своїми спостереженнями з суду над Іваном Дем'янюком в Ізраїлі.

На Сесії було присутніх 32 члени Президії і Секретаріяту, 9 членів проводів крайових організацій та багато гостей, були присутні також представники деяких українських часописів.

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 3-го липня 1988 р. відійшов у Вічність на 89-му році життя по довгій недузі наш Найдорожчий Тато, Брат, Шваґер, Дід і Прадід

СВ. П.

САМУЇЛ РОВДИЧ

Народжений в Старому Самборі, підстаршина УСС-ів.
ПОХОРОН відбувся в середу, 6-го липня 1988 р. в Ґлен Спей, Н. Й.

У глибокому смутку залишив

доньку — ОРИСЮ ЛАБУ з чоловіком МИКОЛОЮ
сина СВЯТОСЛАВА з дружиною ЛІ
внуків — МИКОЛУ ЛАБУ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ
БОГДАНА ЛАБУ
МАРІЮ, ТЕРЕСУ І САМУЇЛА РОВДИЧ
правнучку — ЛЕСЮ ЛАБУ
сестру — ОЛЕНУ в Україні
шваґра — МИХАЙЛА ВОЛОСЯНСЬКОГО з родиною
та ближчу і дальшу Родину в Америці й Україні.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 4-го липня 1988 р. нагло померла на 83-му році життя в Cardiac Emergency Center при Queens County Hospital.

НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

АЛЕКСАНДРА з МАРСЮКІВ КУКРИЦЬКА

Покійна народилася в Ґродно, Білорусія і приїхала з родиною до ЗСА 1947 р.

Вона разом з своїм Покійним чоловіком були активними в українсько-американському суспільстві. Покійна була членом Сестрицтва при українській православній катедрі св. Володимира Великого в Ню Йорку.

Покійна буде лежати в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 E 7th St., New York.

Години відвідин в суботу, 9-го липня 1988 р., від год. 2-9-ої вечора.

ПАНАХИДА відбудеться цього самого дня о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться у вівторок, 12-го липня 1988 р., о год. 10-ій ранку з катедри св. Володимира Великого, 160 West 82nd St., New York, на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Бажаючих брати участь в похороні, що не мають транспортації, прохаємо телефонувати ранком між год. 8-10-ою до (201) 379-2197

Покійна залишила в глибокому смутку дочок:

ТАМАРУ ГОМЕР з чоловіком ЕДВАРДОМ
ЛЯРИСУ ЛИСНЯК з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ і дітьми
УЛЮНОЮ І ЛАДОЮ
та ближчу і дальшу родину в ЗСА

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — Принстон СК — 1:0 (Воковер)

Тією виграною-без гри, І-ша дружина „Ч. Січі" врешті закінчила свій 32-ий футбольний сезон в рамках Футбольної Асоціяції ЗСА. Кінцевої, підсумкової табелі ігор І-ої дивізії Ґарден Стейт ліґи цим разом ще не можемо подати з огляду на висліди інших залеглих змагань І-ої дивізії, але в ній наша дружина займає місце в першій п'ятці на всіх 10 клюбів. Провід дружини поставив собі за ціль закінчити ліґову кампанію в першій трійці, яку, одначе, наші футболісти не осягнули. Основними причинами цього, в першу чергу, були зриви дисципліни, до яких допустилися окремі змагуни, оминувши ряд тренінгів, інші зловживали правилами гри, стягнувши на себе усунення із змагань в найбільш критичних зустрічах, як це було в стейтовому фіналі за чашу ЗСА і, очевидно, суспенди по кілька чергових змагань. До деяких не заслужених поразок спричинилися невдахи-судді, один з яких навіть признався в письмовому звіті до Управи ліґи, що признав голя в „мертвому" часі після зупинки гри. Цей єдиний голь і вирішив зустріч в користь „Краковії" — 0:1.

В інших конкуренціях футболісти „Ч. Січі" виявили свої якості, здобувши трофей чемпіонів північного Ню Джерзі, звання чемпіона і золоту медалю в турнірі Української Олімпіяди, як теж трофей першунів Українського Фестивалю в Голмделі, Н. Дж. Протягом цьогорічного сезону в складі дружини виступали такі футболісти: М. Хамуляк, Д. Василак, Т. Науменко, — воротарі, Д. Ромійо, Р. Павлюс, Б. Куцина, Фонг, Д. Брієнза, М. Торій, М. Дворський, Каміка, І. Чижович, А. Бакун, Д. Сарджент, д-р В. Бакун, Т. Білецький, Е. Сакевич, Джонсон, З. Лужняк, В. Науменко, Б. Недільський, Ю. Клек, Л. Раковський, Є. Чижович, Е. Палидович, П. Ґадрик і Ю. Бакун. В проводі дружини віддано працювали Володимир Бакун, Надя Бакун, а в українських турнірах — Євген Чижович і Андрій Бакун.

Протягом літа наша дружина візьме участь у традиційному річному турнірі ДАБ, гри якого в липні і серпні проходитимуть на площі Фарчерс Ґров в Юніон, Н. Дж.

(от)

СК СУМ „Крила" Чикаго — Литовський СК — 3:2

В чергових ліґових змаганнях, що пройшли в неділю, 19-го червня ц.р., „Крила" здобули перемогу з литовським клюбом — 3:2 Треба признати, що цим разом наші футболісти заграли, мабуть, найкращі змагання цьогорічного сезону. На особливе відзначення заслужили юніори Павло Скороход і Микола Кочерго, обидва дебютували у складі першої дружини „Крил" на минулій Українській Олімпіяді, де вже здобули звання віцечемпіонів. Не повезло в цю неділю дружині „Левів", що мали відбути зустріч на виїзді з клюбом „Фортуна", але не доїхали на час і таким чином програли воковером. Дружина „Олдбоїв", „Левів" розгромила своїх однолітків „Крил" високим вислідом — 7:0.

Мирон Дахнівський

Збірна Голляндії здобула чемпіонат Европи Голляндія — СССР — 2:0

В суботу, 25-го червня ц.р., на Олімпійському стадіоні в Мюнхені, Зах. Німеччина, відбулися фінальні змагання за чемпіонат і чашу Европи, в яких збірна Голляндії впевнено перемогла збірну СССР „Сухим" вислідом 2:0. Вже до перерви горді голляндці вели 1:0, що його здобув головою Ґулліт. Після перерви Бастен встановив вислід 2:0. При цьому стані суддя зарядив для СССР карний стріл, одначе Ігор Бєланов з київського „Динамо" післав м'яч прямо в руки воротаря Голляндії Бренкінена, який виявив свої найкращі якості. Треба відзначити, що голляндські футболісти грали розкуто, як вільні, хоч горді своєї країни спортовці в той час, як футболісти червоної імперії діяли під тиском спортових політруків та погроз.

Прикро, що єдина на ЗСА Петерсонська телевізійна стація, яка трансмітувала цю фінальну зустріч, її еспаномовні коментатори безпардонно називали збіру СССР „Екіпо Русіко", хоч в цій збірній саме у фінальній грі не було ні одного російського футболіста. У складі тієї збірної у звітових змаганнях виступали: Р. Дасаєв (хоч грає в московському клюбі „Спартак", не є росіянином), Дем'яненко, Рац, Протасов, Литовченко. Бєланов, Михайличенко, Заварів, Кузнецов, Балтача (усі з київського клюбу „Динамо") Пасулько (закарпатець, під сучасну пору мусить виступати у московському „Спартаку"). Хідіятуллін (грузин, грає у московському „Спартаку"). Госманов і Алейніков (обидва з Білорусії, Мінського „Динамо"). Головним тренером збірної є Валерій Лобановський з Києва, якому, як вже відомо в Україні, симпатики київського клюбу закидають, що він більше уваги присвячує збірній СССР, як київській дружині. Можливо, цим разом українським футболістам не захотілося видати із себе усі зусилля, адже їх евентуальний успіх і так був би зарахований на конто „матушки Рассї". Мабуть, роздумують над тим згадані футболісти, чому вони не можуть репрезентувати свої народи — в европейських і світових компетиціях, так як це мають можливість спортовці навіть таких „держав" як Північна Ірляндія, Шотляндія, Кипр, Порто Ріко, і десятки інших. Першими в СССР, як вже відомо, додумалися лотиші, які домагаються самостійно виступати на світовій спортовій арені.

Ера імперіялізму поволі, але певно доходить до свого неславного кінця.

Успіхи українських легкоатлетів

11-12-го червня ц.р. в Ленінграді відбулися легкоатлетичні змагання, так зв. XXXI Меморіял братів Знаменських, в яких взяли участь збірні дружини поневолених народів СССР, як теж гості з 23-ох країн. легкоатлети поневолених народів, як теж Росії, що здобули кращі висліди, автоматично стали кандидатами до збірної імперії на Сеульську Олімпіяду. З українських легкоатлетів (ок) — А. Юрченко та О. Бризгін вийшли відповідно першою і другою на 400-метрівці (49,79 та 50,00). Н. Олізаренко блискуче перемогла на 800 м (1.59,58), Т. Самоленко на 1500 м (4.05,90). Першим і третім вийшли у меті молота Ю. Сєдих і Ю. Тамм. Третє місце у меті диска здобула Л. Михальченко. О. Васильєв був першим на 400 м в бар'єрному бігу. В скоку у височінь перше місце здобув Г. Авдєєнко. Другі місця здобули: І. Костенко в меті списа, С. Лаєвський в скоку в довжінь, третє місце в бігу 400 м з бар'єрами здобула М. Середа. Закваліфікувався вже раніше в змаганнях у Братіславі С. Бубка в скоку з жердиною, який здобув новий рекорд світу — 6.05!

Як звичайно, евентуальні успіхи українських легкоатлетів на Олімпіяді в Сеулі, хитро-мудро, припишуть спортові політруки на конто „старшого брата". Чи буде це останній раз?

(от)

Український...

(Закінчення зі стор. 2)

найдуть ані 1-го Листопада, ані Свята Державности чи Соборности України, зате багато дат з історії большевицької революції і відмічення численних українських, польських і російських письменників та мистців.

Великою ціхою цього альманаху, не лише в цьому році, але і попередніми є те, що всі статті короткі, зв'язкі, а тим самим притягають і пересічного читача, який із різних причин не має тепер терпеливости для довжелезних статтей. Короткість статтей дозволяє на 270 сторінках вмістити справді дуже багато різноманітного матеріялу, в якому кожний може найти щось для себе цікавого. Але найважливішим, як ми вже відмітили є факт, що „Український календар" на 1988 рік дає добру та вірну картину життя наших земляків переселених і розкинених по цілій території сьогоднішньої Польщі.

Новий...

(Закінчення зі стор. 2)

У нашому огляді непотрібно затримуватися на особі композитора, так само зайво говорити про труднощі технічної чи музичної натури, які зустрічають виконавців музики Брамса взагалі, бо це загальновідомі речі. Натомість хочемо дуже коротко зупинитися на творі, який був на програмі концерту ансамблю „Нова".

„Тріо" має для слухача свої особливі труднощі. Річ у тому, що тут нема одної засадничої мелодії, що її підтримує акомпаньямент. Брамс впроваджує одночасно дві самостійні контрастові теми. Діється це в такий спосіб, що у противагу до смичкових інструментів він надає фортепіяновї самостійну ролю. Велике мистецтво композитора в тому, що він дві контрастуючі мелодії вміє так будувати і так їх собі протиставити, що в результаті виходить один музичний твір. Непідготованому слухачеві не раз важко збагнути, котра мелодія є важна і що властиво діється.

Виконавці „Тріо" Брамса: Лора Ситон — скрипка, Ерік Фріддлендер — чельо і Лариса Крупа — фортепіяно не тільки віртуозно грають свої партії; вони гармонійно діють як один ансамбль. Треба бути їм вдячним і за „Тріо" і за увесь концерт.